

Strategiczne znaczenie ośrodków narciarskich i turystycznych dla gospodarki narodowej

**Jadwiga Berbeka
Katedra Turystyki
Uniwersytet Ekonomiczny w Krakowie**

Plan wystąpienia:

- Polski rynek narciarski na tle innych krajów;
- Kwestie teoretyczne: impact, efekty mnożnikowe;
- Gospodarcze znaczenie ośrodków narciarskich i turystycznych – próba pomiaru

Laurent Vanat
Consultant
19, Margelle
CH-1224 Genève

Tel / fax / messagerie :
(+41) 022 349 64 40
Courriel : vanat@vanat.ch
Internet : www.vanat.ch

2014 International Report on Snow & Mountain Tourism

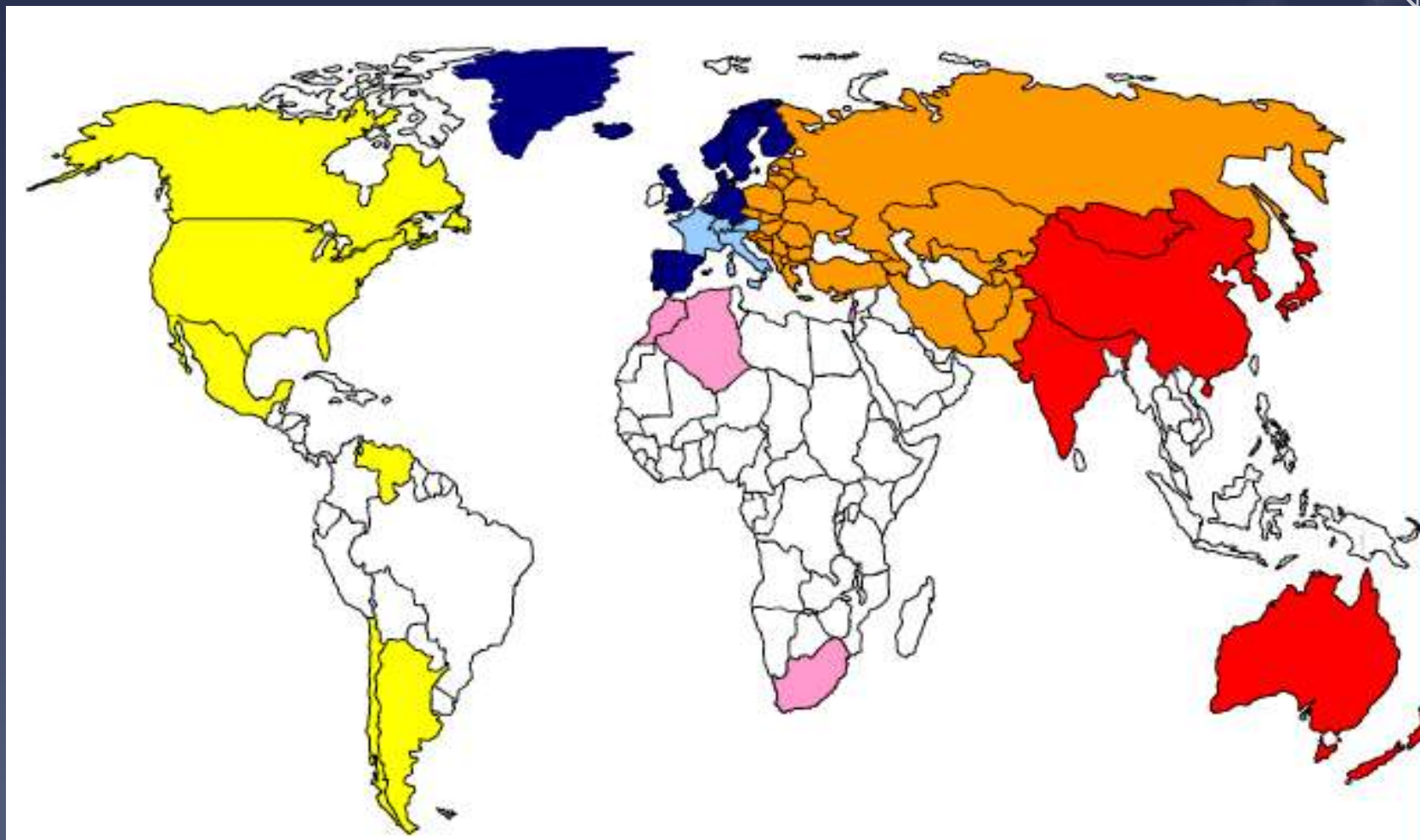
*Overview of the key industry
figures for ski resorts*

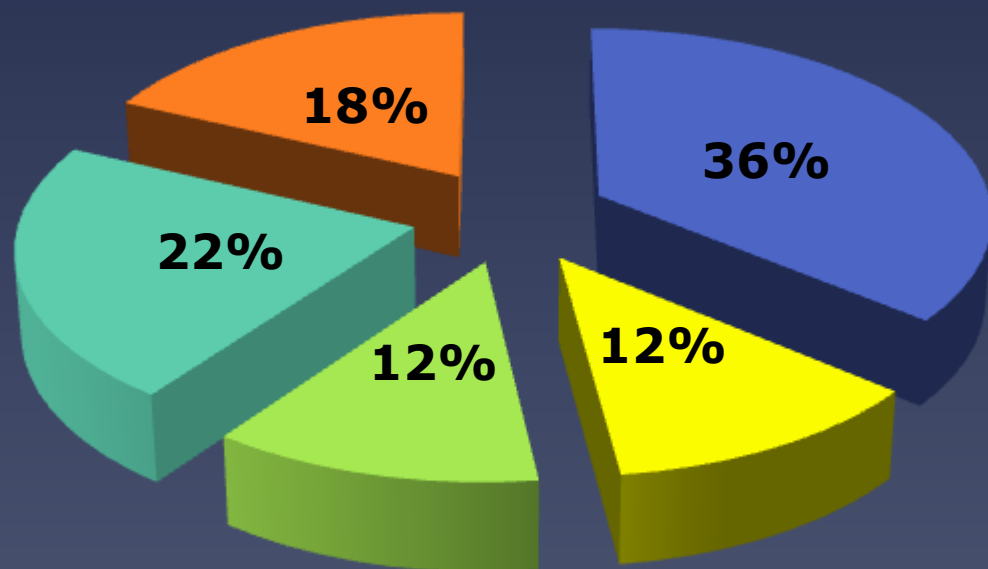
April 2014

Laurent Vanat

Lokalizacja rejonów narciarskich na świecie

Rozkład ośrodków narciarskich w poszczególnych rejonach świata (2013 r.)

■ Alpy

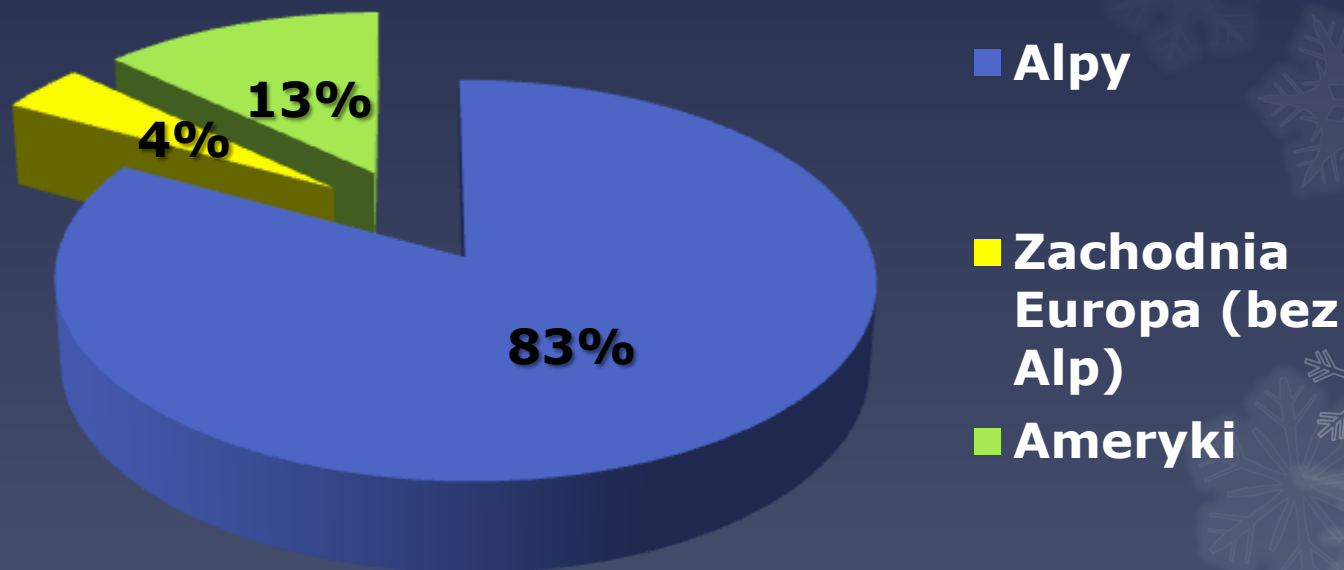
■ Zachodnia Europa
(bez Alp)

■ Środkowa Europa i
Azja Centralna

■ Ameryki

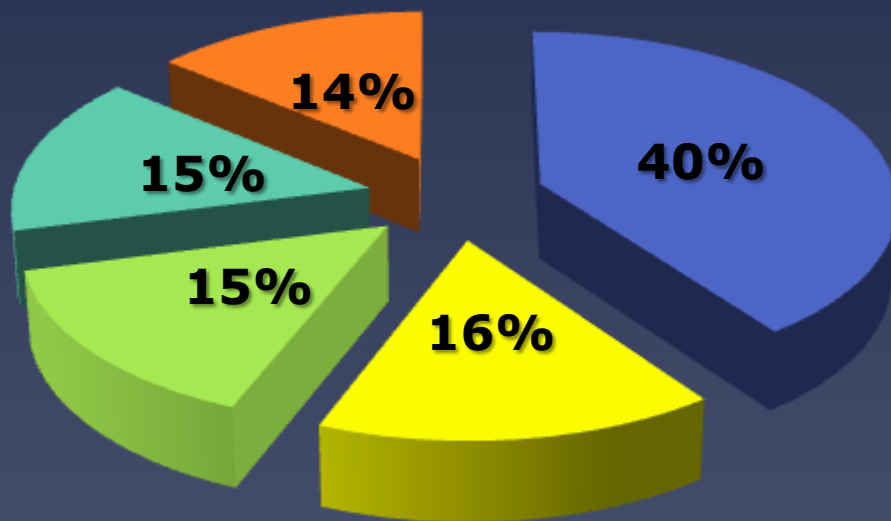
■ Azja Południowa i
Oceania

Rozkład dużych ośrodków w poszczególnych rejonach (2013 r.)

Duży ośrodek: ponad milion odwiedzin narciarzy w sezonie zimowym

Rozkład wyciągów w poszczególnych rejonach (2013 r.)

■ Alpy

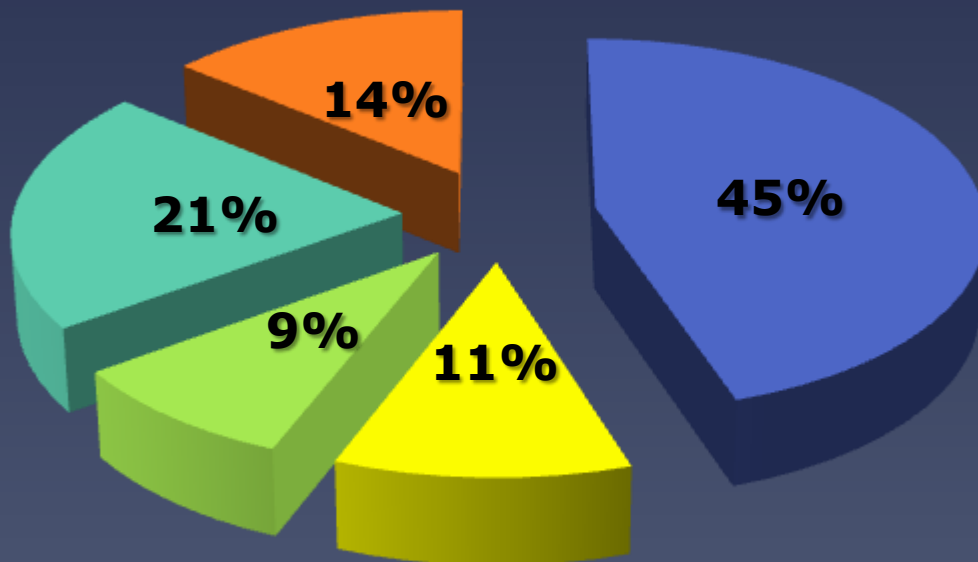
■ Zachodnia Europa
(bez Alp)

■ Środkowa Europa
i Azja Centralna

■ Ameryki

■ Azja Południowa i
Oceania

Rozkład odwiedzin narciarzy

■ Alpy

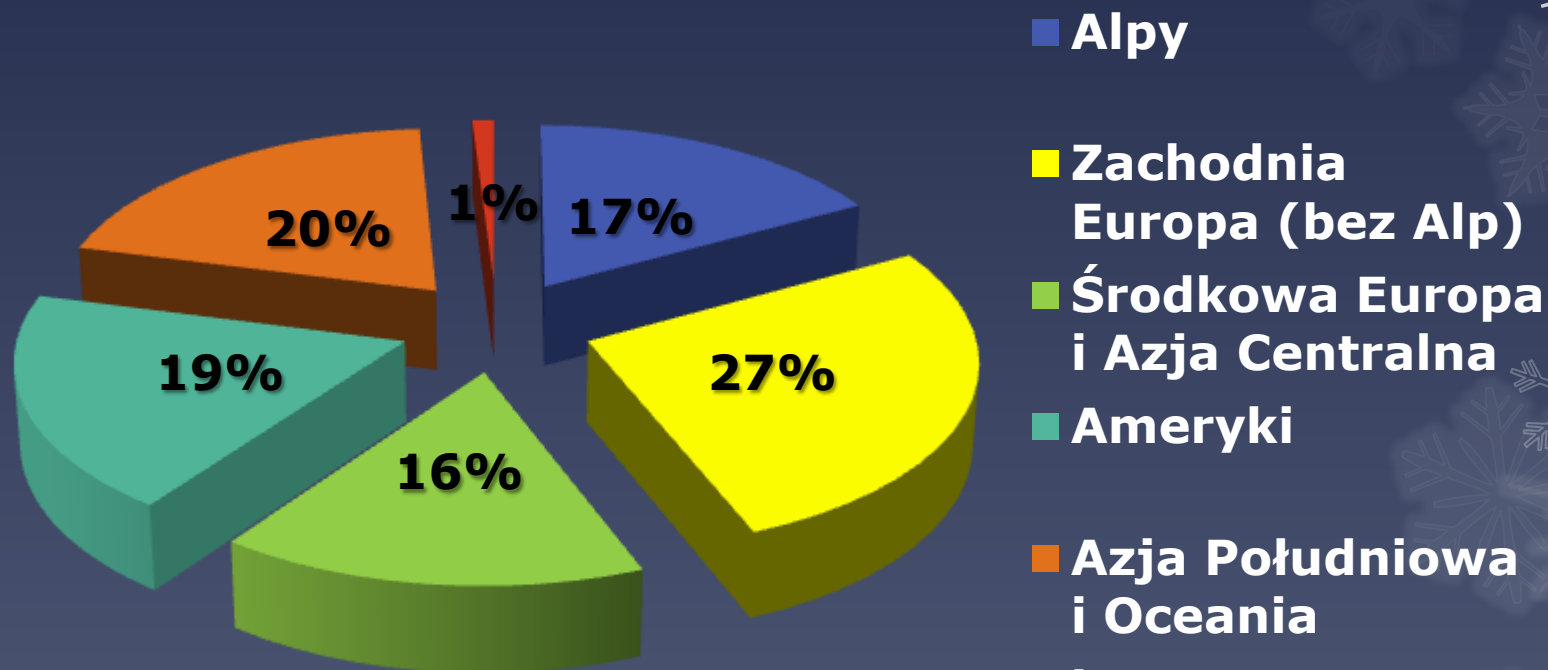
■ Zachodnia Europa
(bez Alp)

■ Środkowa Europa i
Azja Centralna

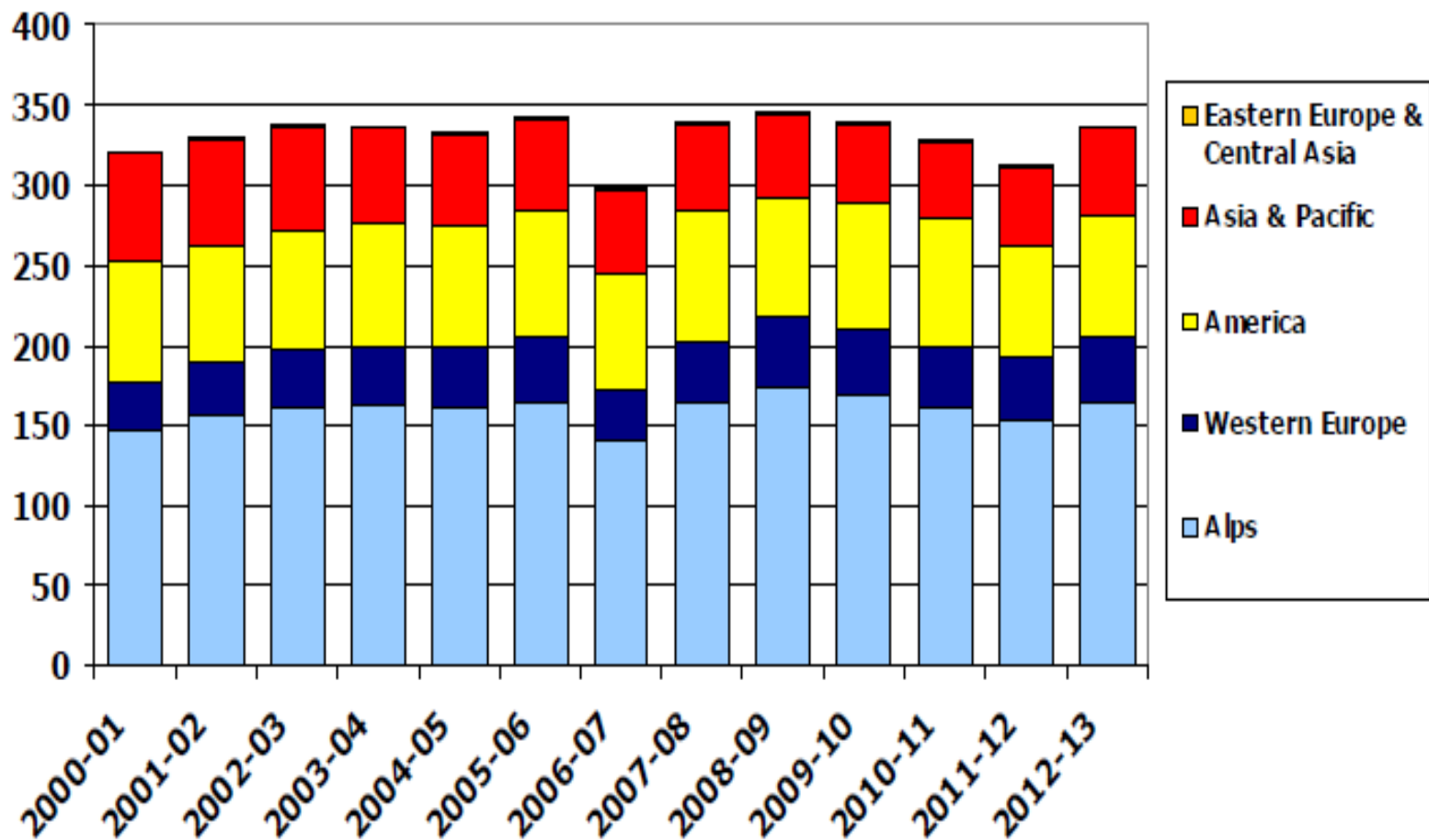
■ Ameryki

■ Azja Południowa i
Oceania

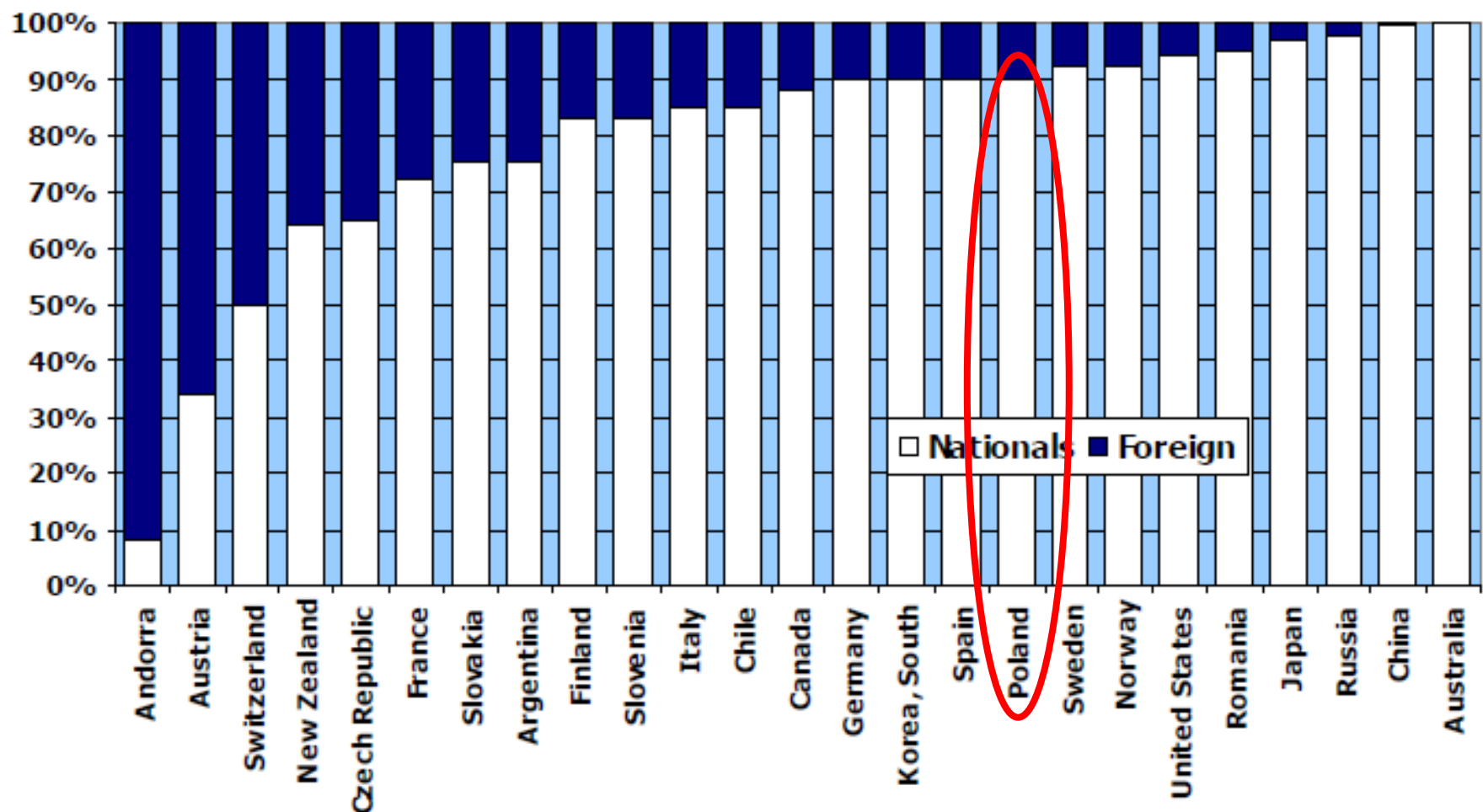
Rozkład narciarzy wg regionu pochodzenia

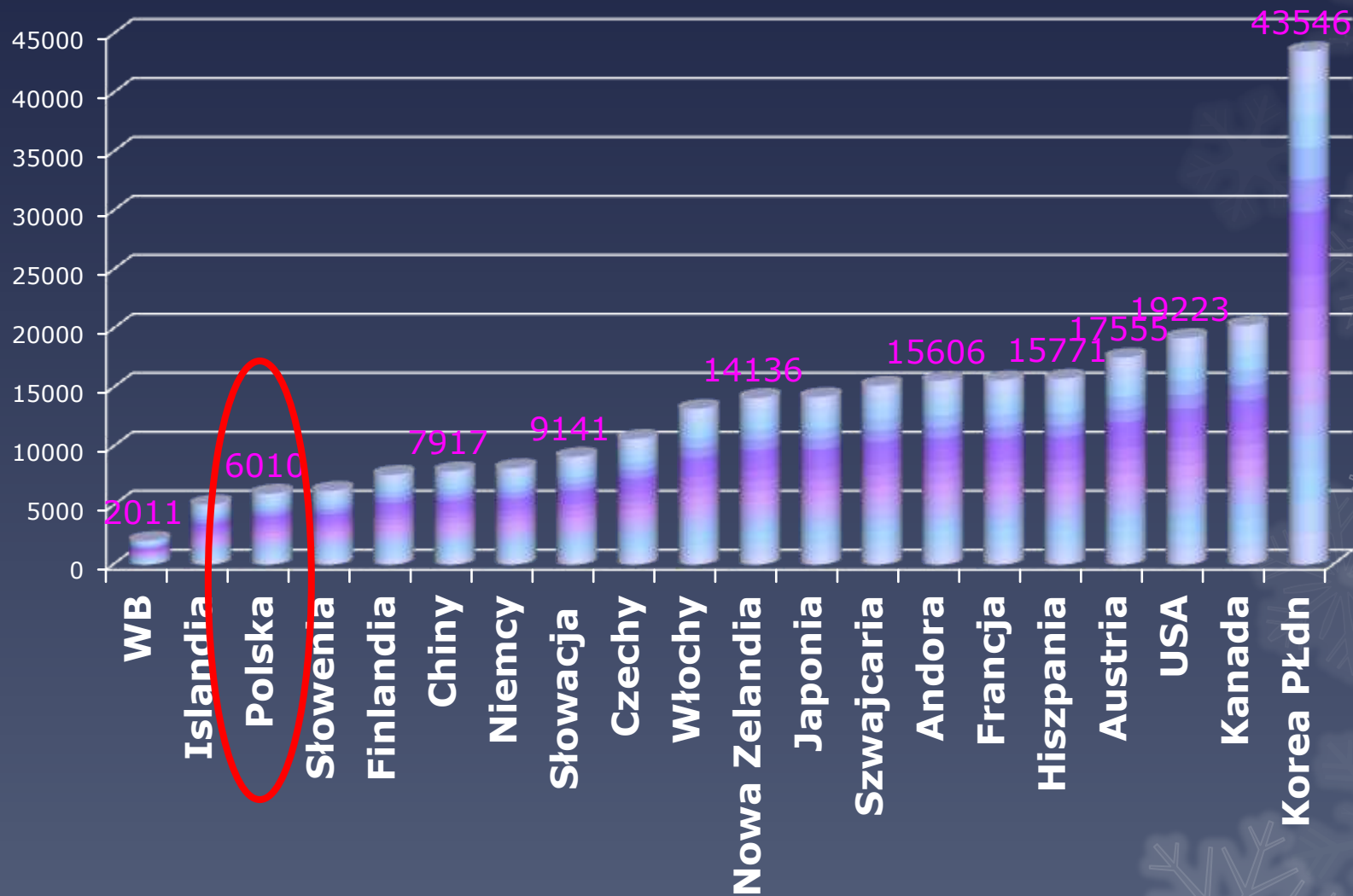
Liczba odwiedzin narciarzy w poszczególnych regionach w mld

Struktura udziału narciarzy krajowych i zagranicznych

Wizyty narciarzy/wyciąg (w sezonie)

Wartość ekonomiczna ośrodków narciarskich (Economic Value)

Ogólna wartość dla gospodarki,
która powstaje dzięki
funkcjonowaniu ośrodków
narciarskich.

Metodyka

Aspekty teoretyczne

Bezpośredni efekt ekonomiczny:

- suma wydatków narciarzy/snowboardzistów poniesionych bezpośrednio w ośrodku oraz poza ośrodkiem, w związku z przyjazdem do ośrodka narciarskiego,
- wydatki poniesione w kraju na sprzęt narciarski/snowboardowy i produkty związane z uprawianiem tych dyscyplin.

Aspekty teoretyczne

○ **Pośredni efekt ekonomiczny:**

- Wydatki pośrednie – ponoszone przez podmioty działające w ośrodku, na zakupy u dostawców spoza sektora „narciarskiego”, które mogą służyć podnoszeniu jakości obsługi czy poszerzaniu produktu oferowanego przez ośrodek narciarski.
- Efekt indukowany - wydatki ponoszone przez pracowników ośrodka, których dochody wynikają z pracy w ośrodku, a które w efekcie służą poprawie koniunktury w regionie.

Model efektów mnożnikowych ośrodków narciarskich:

$$K = a + b + c,$$

gdzie:

K – mnożnikowy efekt ekonomiczny ośrodków narciarskich i turystycznych,

a – wydatki narciarzy i turystów,

b – wydatki ośrodków (bezpośrednie i pośrednie),

c – wydatki lokalnych przedsiębiorców obsługujących ośrodki narciarskie i turystyczne na zakupy w innych sektorach gospodarki.

Mnożnik

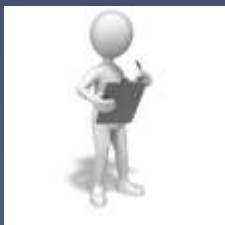
- Wartość liczbową, obliczona na podstawie wcześniejszych badań. Pozwala oszacować całkowite efekty (bezpośrednie, pośrednie i indukowane) początkowych wydatków turystycznych.

Wpływ ośrodków narciarskich na gospodarkę Polski:

- PKB;
- Zatrudnienie;
- Wynagrodzenia;
- Podatki.

Źródła danych

- Dane pierwotne z ośrodków narciarskich;
- Dane pierwotne z ankiet przeprowadzonych wśród narciarzy;
- Dane pierwotne od sprzedawców sprzętu narciarskiego/snowboardowego i produktów powiązanych;
- Dane wtórne z Głównego Urzędu Statystycznego;

Liczba ośrodków narciarskich w Polsce

- Wg Raportu: 182;
- Wg Urzędów Marszałkowskich i Organizacji Turystycznych: dane nie uwzględniające pojedynczych wyciągów, niektóre ośrodki w dezagregacji - nieprzydatne;
- Wg www.skistacja.pl: 331
- Przyjęta liczba: **182**
- Lokalizacja: woj. małopolskie, dolnośląskie, śląskie, podkarpackie, świętokrzyskie, inne.

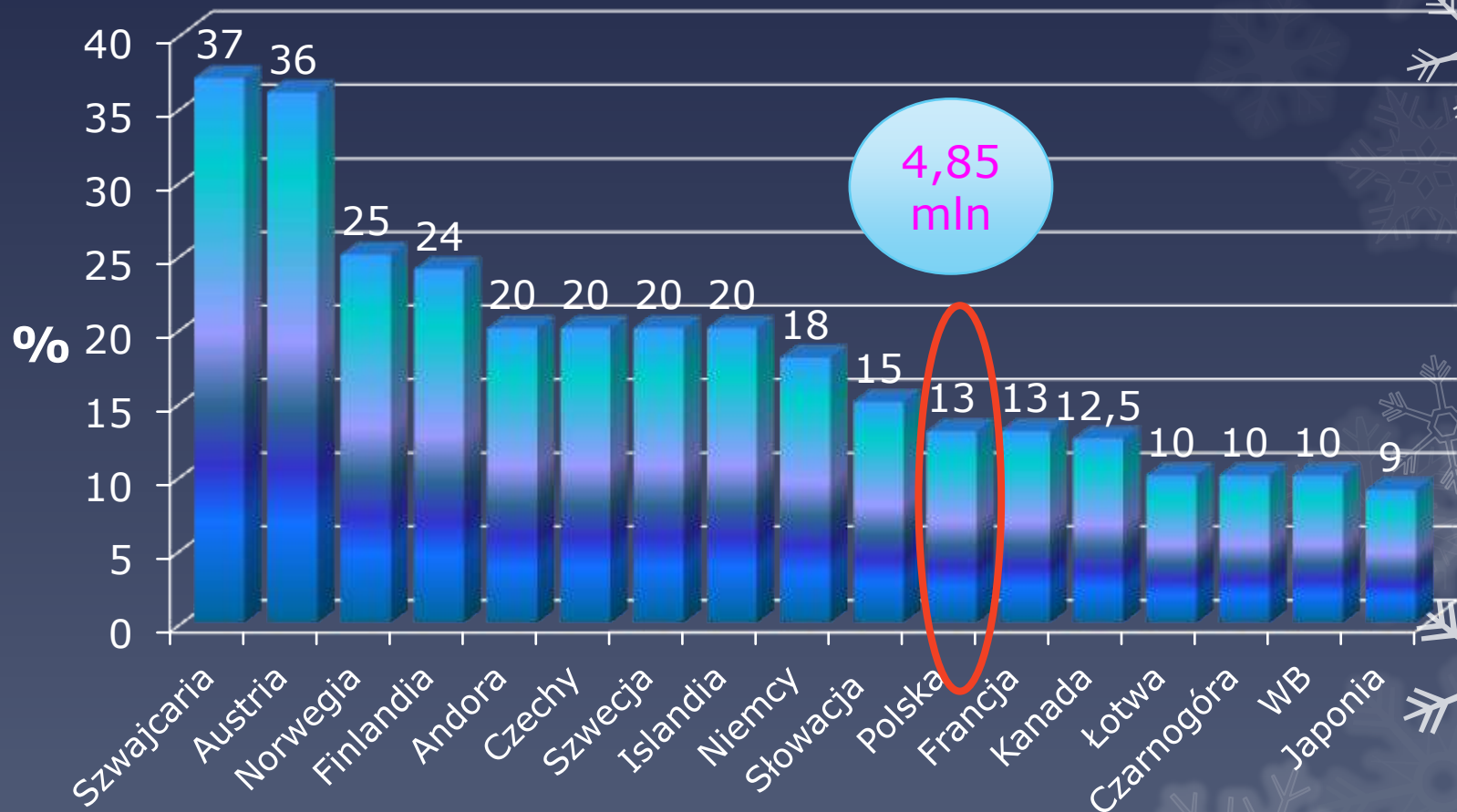
Struktura ośrodków wg ilości wyciągów i przepustowości

- Duże: przynajmniej 5 wyciągów; w tym krzesełkowe: **10**
- Średnie: 3-4 wyciągi, w tym krzesełkowe: **86**
- Małe: 2 wyciągi: **53**
- Pojedyncze wyciągi: **33**

Liczba narciarzy

Odsetek społeczeństwa jeżdżący na nartach

Źródło: L. Vanat, Report....

Dane badań GUS

- Odsetek społeczeństwa deklarujący umiejętność jazdy na nartach/snowboardzie: **15,6%**:
 - w tym w stopniu zaawansowanym **2,6%**
- Kobiet: **11,6%**, Mężczyzn **20%**;
- Uczestnictwo w jeździe na nartach: **7,2%**

Liczba narciarzy

- Szacunki branży:
między 1mln a 4 mln;
- Założenie: **2 774 880** narciarzy
w Polsce;

Wartość mnożnika

- W przypadku obliczeń dla regionu: 0,75-0,85
- W ujęciu krajowym:
 - USA:
 - 1,6
 - 1,7
 - 1,75
 - Szwajcaria: 1,3-1,5

Wartość zatrudnienia

- Liczba zatrudnionych * wielkość wynagrodzeń;

Wyniki:

Wydatki narciarzy/snowboardzistów (w sezonie, w PLN)

Karnety:	322 500 000
Usługi gastronomiczne (bary, restauracje):	85 350 000
Noclegi:	94 000 000
Wypożyczenie sprzętu:	8 000 0000
Serwis sprzętu:	49 875 000
Usługi instruktora narciarskiego/snowboardowego:	100 000 000
Szkółka/przedszkole dla dzieci:	17 500 000
Parking:	400 000
Zakupy pamiątek:	5 000 000
Inne zakupy w ośrodku (kremy do opalania, szminki, słodycze):	2 500 000
Wydatki na inne usługi rekreacyjne (wstęp na basen, basen termalny, lodowisko, karuzela narciarska, snowtubing):	7 920 000
Wydatki na rozrywki (wstęp do klubu, kulig, alkohol):	2 400 000
Transport (dojazd do ośrodka, komunikacja publiczna lub taxi w ośrodku):	53 333 333

SUMA:

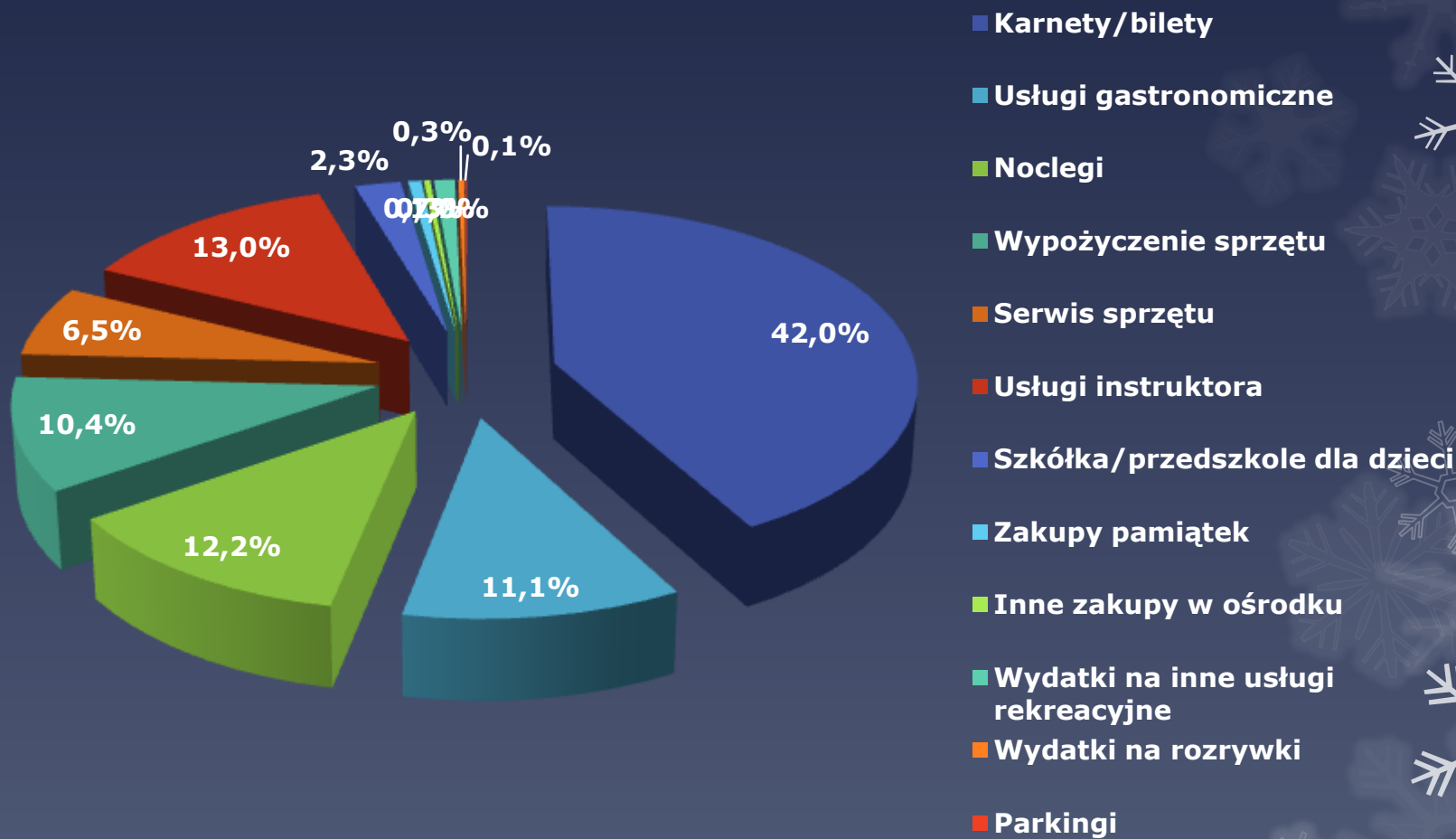
767 445 000 PLN

Wydatki narciarzy/snowboardzistów (w sezonie, w PLN)

Przeciętne wydatki narciarza/snowboardzisty w
ośrodku: **153,5 PLN**

Struktura wydatków narciarzy w ośrodku:

Struktura wydatków narciarzy w ośrodkach w stanie Północna Karolina

Type of Expenditure	Per Person Spending	Percent of Total
Lift tickets/tubing/ice skating	\$44.78	33.5%
Ski/snowboard lessons	\$5.75	4.8%
Equipment rental/demo at ski area	\$13.81	10.7%
Equipment rental/demo at other North Carolina locations	\$1.97	1.4%
Food/beverage/restaurants on-mountain/base area	\$16.88	13.2%
Food/beverage/restaurants in other North Carolina cities	\$14.22	9.8%
Lodging accommodations (nightly rate)	\$18.88	14.4%
Shopping/gifts/souvenirs/retail stores	\$9.04	6.6%
Entertainment/activities	\$3.85	3.0%
Local transportation/rental car	\$1.54	1.6%
Other spending	\$0.98	0.9%
TOTAL PER PERSON SPENDING	\$131.70	

Wydatki
narciarzy/snowboardzistów na
sprzęt:

693720000 PLN

Wartość ekonomiczna ośrodków narciarskich w Polsce (sezon zimowy)

- Bezpośrednia: **767 445 000 PLN + 693 720 000 PLN =
1 514 498 333 PLN**

- Pośrednia i indukowana: **757 249 167 PLN
(mnożnik 1,5)**

- Ogólna wartość ekonomiczna ośrodków narciarskich w
Polsce: **2 271 747 500 PLN**

Dodatkowe korzyści ekonomiczne:

- Wartość zatrudnienia:
 - wielkość zatrudnienia * wynagrodzenia;
- Wartość podatków;
- Wartość inwestycji;

Wielkość i wartość zatrudnienia

- Liczba zatrudnionych w ośrodkach narciarskich w sezonie: **6160 osób;**
- Wartość zatrudnienia w mies. zimowych: **74 412 800 PLN**
- Liczba zatrudnionych w obiektach noclegowych w ośrodkach narciarskich: **4970 osób;**
- Wartość zatrudnienia w mies. zimowych : **52 284 400 PLN**
- Wielkość zatrudnienia w ośrodkach narciarskich i ich obiektach noclegowych: **11 130 osób**
- Wartość zatrudnienia: **126 697 200 PLN**

Wartość podatków

● Duże ośrodki: 30 000 000 PLN

● Średnie: 61 920 000 PLN

● Małe 12 720 000 PLN

● Pojedyncze

wyciągi

3 300 000 PLN

● SUMA:

107 940 000 PLN

Wartość podatków

Podatki zatrudnionych
w ośrodkach i obiektach
noclegowych: **24 072 468 PLN**

Podatki ośrodków:

107 940 000 PLN

132 012 468 PLN

Inwestycje

??

Wkład w tworzenie PKB

- Wydatki bezpośrednie:
- Suma wydatków ośrodków:

1 514 498 333 PLN

278 940 000 PLN

1 793 438 333 PLN
+inwestycje

Pozostałe korzyści

- Wpływ na jakość życia lokalnych społeczności;
- Korzyści zdrowotne (zdrowie i samopoczucie) turystów i mieszkańców ośrodków;
- Wartość wizerunkowa ośrodka (dzięki imprezom i wydarzeniom);

Dane z USA

Stan Karolina Północna:

Sezon 2002/03:

- **Ogólna wartość ekonomiczna: 120 mln \$**

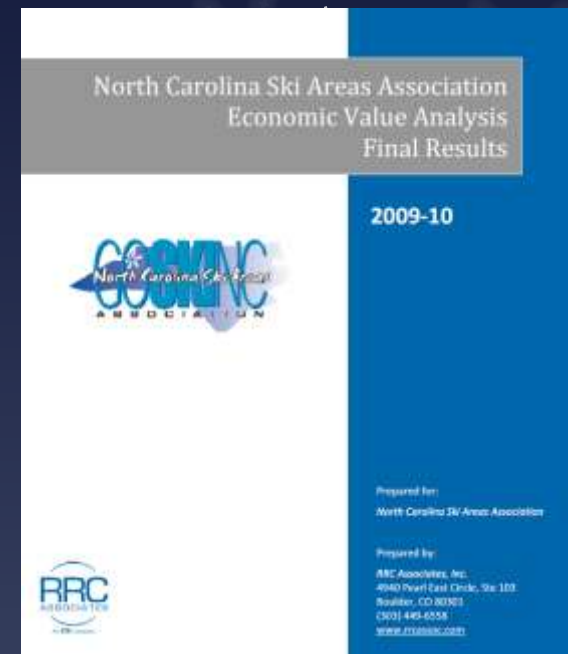
- Mnożnik 1,77

Sezon 2009/10:

- Bezpośrednie wydatki: 88,5 mln\$

- Mnożnik 1,65

- **Ogólna wartość ekonomiczna: 145,9 mln \$**

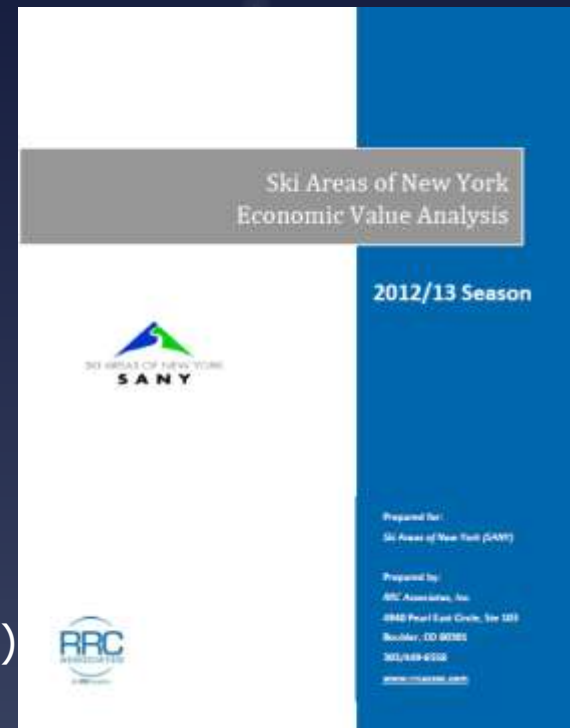
Dane dla stanu NY

Sezon 2012/13:

- Bezpośrednie wydatki: 437, 2 mln\$
(z tego w sezonie zimowym: 407mln\$ - 91,8%)
- Wydatki na sprzęt i dodatki 88,9 mln\$;
- Mnożnik 1,75
- **Ogólna wartość ekonomiczna: 782mln\$**

Przeciętne wydatki turysty w lecie w ośrodku narciarskim: 80% wydatków w zimie;

Szacuje się, że **51% wydatków narciarza zostaje w ośrodku**, a 49% wpływa do innych podmiotów w ośrodku i poza nim.

Wnioski:

Wnioski:

- Jest to pierwsza próba oceny ekonomicznego znaczenia ośrodków narciarskich w Polsce.
- Przeprowadzona estymacja ma bardzo ostrożny charakter (dolne granice oszacowań);
- Dotyczy sezonu zimowego;

Wnioski:

- W przyszłości należy kontynuować badania.
- Konieczne jest zebranie rzetelnych danych od wszystkich ośrodków.
- Należy przeprowadzić badania wśród narciarzy i snowboardzistów w poszczególnych ośrodkach dotyczące ich wydatków bezpośrednio w ośrodku, na transport i noclegi.
- Należy poszerzyć badania o okres letni.

Wnioski:

- Uzyskane rezultaty dowodzą dużej ekonomicznej wartości ośrodków narciarskich dla gospodarki;
- W skali dużego kraju – jak Polska – wyniki nie są tak znaczące, natomiast w skali regionu (gminy, powiatu, województwa) wykazują, że ośrodki narciarskie odgrywają kluczową rolę jako czynnik rozwoju.

Wnioski:

**Symbioza –
konieczna!**

Chętnie wysłucham wszelkich
uwag nt. danych i założeń

Dziękuję za uwagę
jadwiga.berbeka@uek.krakow.pl

